
Profesor Jan Royt vydává monografii o Mistrovi třeboňského oltáře

---

Profesor Jan Royt vydává monografii o Mistrovi třeboňského oltáře

Pro české malířství objevil stín, sám se do něj však ukryl tak dokonale, že dosud vědci netuší, kým skutečně byl. O Mistrovi třeboňského oltáře, jednom z nejvýznamnějších středověkých umělců působícím na českém území, nyní vydává rozsáhlou monografii profesor Jan Royt, ředitel [Ústavu pro dějiny umění](#) Filozofické fakulty UK a zástupce vedoucího [Ústavu dějin křesťanského umění](#) Katolické teologické fakulty UK. Publikace vyjde na začátku prosince v [Nakladatelství Karolinum](#).

Ač Třeboňský mistr patří vedle Mistra Theodorika a Mistra vyšebrodského oltáře k trojici nejvýznamnějších umělců 14. století působících na území českých zemí, podrobná publikace o jeho tvorbě dosud chyběla. „Poslední poměrně stručnou monografii o jeho práci vydal v roce 1937 profesor Antonín Matějček. Od té doby uplynulo téměř 80 let a žádná podrobná práce stále nevznikla, přestože Mistr třeboňského oltáře je jednou z nejvýznamnějších malířských osobností nejen v Čechách, ale i v Evropě,“ podotkl profesor Royt.

Dosud odborníci nerozluštili záhadu, kým skutečně Mistr třeboňského oltáře byl. Nedochoval se totiž žádný dokument, který by jeho totožnost potvrzoval. Proto ho svět stále zná jen pod jménem jednoho z jeho nejvýznamnějších děl – rozměrného křídlového oltáře vytvořeného pro klášterní kostel augustiniánů-kanovníků v Třeboni, jenž byl zasvěcen sv. Jiljí. Dodnes se však z celého třeboňského retáblu dochovaly jen tři oboustranně malované desky.

V českých zemích Mistr třeboňského oltáře tvořil v poslední čtvrtině 14. století, tedy za vlády Václava IV. Velký duchovní vliv na něj měl pražský arcibiskup Jan z Jenštejna. Jeho díla nesou pečeť tzv. krásného stylu. „Typické pro jeho tvorbu je to, že postavy jsou s krajinou v symbolické relaci. Postava je daleko větší než stromy, naproti tomu je ale krajina velmi realistická. Objevují se v ní vržené stíny, je naznačená hranice světla a stínu, což v předchozích uměleckých dílech nebylo obvyklé. V jeho obrazech vzniká napětí mezi duchovním a skutečným. V tom je největší tvůrčí počín Třeboňského mistra. Ve francouzsko-vlámské oblasti se toto v malířství objevuje až kolem roku 1400 nebo později,“ vysvětlil profesor Royt.

Do své publikace profesor Royt zařadil díla, která jsou přímo připisována Mistru třeboňského oltáře, a práce vzniklé v jeho dílně a okruhu. Upozornil také na zahraniční uměleckou tvorbu, která se dílem Třeboňského mistra inspirovala.

O práci na monografii hovoří profesor Royt jako o srdeční záležitosti. Právě Třeboňský mistr totiž patří mezi jeho oblíbené umělce. Jedno z děl, tzv. Madonu roudnickou, mistr vytvořil pro augustiniánský klášter v Roudnici nad Labem. Právě v tomto středočeském městě se profesor Royt narodil a vyrůstal. O klášteře navíc psal i svou diplomovou práci.

Publikace o Mistru třeboňského oltáře vyjde na počátku prosince v Nakladatelství Karolinum. Přípravuje se i její anglická verze.

Mezi jazykovědci a historiky umění se objevují spory o tom, jakým způsobem psát „Mistra třeboňského oltáře“, zda s velkým „T“, této variantě dávají přednost kunsthistorici, či s malým „t“, jak preferují jazykovědci. Redakce iFora na rozdíl od redakce Nakladatelství Karolinum zvolila variantu doporučenou Ústavem pro jazyk český AV ČR, který je mj. tvůrcem pravidel pravopisu.